

REFERAT FRA MØTE I ØKONOMIFORUM

Dato: 18.03.2025

Sted: TEAMS – digitalt møte

Tid: Kl. 09.00 – 11.30

Møteleder: Christian Tørriseng (AtB)

Til stede:

Dagsorden - agenda:

**FORENKLER
FOLKS
LIV.**

Kl. 09.00

VELKOMMEN ved Christian Tørriseng, leder av Økonomiforum

Kort oppdatering av det pågående Samarbeidsprosjektet «Analyse av Stor Bussmarkedet» med etterfølgende diskusjon v/Christian Tørriseng, AtB

Se referat fra møtet 28.01.2025

- **TØI er valgt inn i analysearbeidet.**
- **Kolumbus:** Diskuterte den betydelige kostnadsøkningen i nye anbud, med en gjennomsnittlig økning på 34%. Terje Øen nevnte at distriktskontrakter har økt mer enn bykontrakter hvordan de har måttet tilpasse ruteproduksjonen til tilgjengelige midler.
- **AKT:** Delte at de har sett en kostnadsøkning på 25-30% i nye distriktskontrakter og jobber med å kutte kostnader gjennom effektiv drift og elektriske løsninger
- **Troms:** Delte at de har måttet avlyse en anbudsrunde på grunn av høye kostnader og jobber med kuttforslag for fremtiden.
- **Vestfold:** Delte at de har avlyst flere anbudsrunder på grunn av høye kostnader og jobber med å finne løsninger for å møte fylkestingskrav om fossilfri kollektivtransport
- **Innlandet:** Delt at de har sett kostnadsøkninger på 50-55% i nye anbud og har måttet avlyse kontrakter. Politisk behandling av kostnadsreducerende tiltak har ikke ført til reelle reduksjoner.

Informasjon fra Kollektivtrafikkforeningen v/Olov Grøtting, daglig leder

De nasjonale utfordringene med økte kostnader og risiko i kollektivtransportsektoren ble diskutert. Både oppdragsgivere og operatører opplever økonomisk press, og det er behov for å finne en balanse i risikofordelingen.

Indeksutvalg og Veileder for Ruteendringer: Olov informerte om to samarbeidsprosjekter med NHO Transport. Det ene er et indeksutvalg som skal lage en ny veileder for indeksregulering, og det andre er en veileder for ruteendringer og insentiver. Begge prosjektene er i gang, med mål om å skape mer balanserte og rettferdige retningslinjer

- **Svensk Modell og Indeksfond:** NHO Transport ønsker å implementere en modell lik den svenske, som inkluderer et indeksfond. Det ble uttrykt usikkerhet om hvordan dette vil fungere, men antydnet at det kan være mulig å ha et utvalg som fortløpende kan justere indeksen basert på endringer i markedet.

- **Samarbeid og Dialog:** Viktigheten av samarbeid og dialog mellom oppdragsgivere og operatører for å oppnå en balansert løsning ble understreket. AKT støttet dette og påpekte at det er viktig å finne en veileder som flest mulig kan benytte, selv om det vil være nyanser mellom ulike kontrakter og områder
- **Diskusjonspunkter:**
 - **Omstilling og Fleksibilitet:** Behovet for omstilling og større fleksibilitet i kollektivtransportsektoren. De rigide rammene rundt lange kontrakter og takster satt av politikerne hindrer effektivisering og tilpasning til endrede forhold.
 - **Optimalisering og Samarbeid:** En nøkkel til effektivisering er å justere kontraktene og samarbeidsformene for å muliggjøre større fleksibilitet. Dette inkluderer å fase inn autonomi, mindre kjøretøy, og optimalisere lading og drift basert på ferske data.
 - **Nye Samarbeidsformer:** Det ble understreket viktigheten av å utvikle nye samarbeidsformer mellom oppdragsgivere og operatører, som kan gi en effektiviseringsgevinst og bedre tilpasning til endrede forhold.
 - **Tekniske og Operasjonelle Justeringer:** Det er nødvendig å justere tekniske og operasjonelle aspekter løpende i dialog med operatører og sjåførere for å oppnå optimalisering og effektivisering.

Pågående arbeid knyttet til sikkerhet mm v/Elisabeth H. Berge, Kollektivtrafikkforeningen

Det ble informert om Henvendelse til SD om sikkerhet og beredskap som skal oversendes Samferdselsdepartementet, Utkast ble oversendt Mobilitet og Markedskomiteen samt Kontrakts komiteen 14. mars med frist for tilbakemelding i løpet av tirsdag 18. mars.

KOLLEKTIV-NORGE RUNDT - RUNDE RUNDT BORDET

▪ Status og Prognose for 2025

AKT:|

Budsjett og Regnskap: Harald informerte om et budsjettert underskudd på 25 millioner kroner for 2024, som endte på 16 millioner kroner, delvis på grunn av 20 millioner kroner fra byvekstavgift.

Kostnadsøkninger i Drosje: Kostnadene for drosje har økt betydelig, og de er 10 millioner kroner bak budsjett. Budsjettet for 2025 er økt med 15 millioner kroner, men utfordringer forventes

Byvekstmidler og Investeringer: Byvekstmidler er mottatt for ny trafikk, og leddbusser er investert i Kristiansand for å teste økt kapasitet i rushtrafikken, finansiert av gamle midler.

Kontrollsystem for Sniking: Et nytt kontrollsystem fra Tet Digital har redusert andelen snikere fra 8 % til 6 % og økt betalingsandelen

ATB:

Budsjett og Regnskap: AtB landet med et overskudd på én million kroner for 2024, som var i tråd med prognosen før jul.

Prognose for 2025: AtB har et nullbudsjett for 2025 og jobber mot dette. Usikkerheten ligger i passasjerinntekter og kostnader knyttet til drosje og skoleskyss.

Tiltak for Kostnadsoptimalisering: Utviklingen av et digitalt faktura mottakssystem som allerede viser gode effekter.

Utfordringer med Fremtidige Anbud: AtB uttrykte bekymring for fremtidige anbud som har vært krevende, og de har tatt i bruk opsjoner og hatt politiske saker på dette.

VM på Ski: AtB delte suksessen med transport under VM på ski i Granåsen, hvor de fraktet mange folk effektivt og fikk mye skryt. **Avregning etter VM:** Det gjenstår en avregning med alle partene, men det ser ut til å gå i tråd med prognosen.

BRAKAR:

Regnskap for 2024: Brakar endte med et underskudd på 10 millioner kroner i drift, men et overskudd på 15 millioner kroner totalt på grunn av kapitalinntekter.

Budsjett for 2025: De har budsjettert med et underskudd på 38 millioner kroner for 2025, som skal dekkes av fylkeskommunen.

Overgang til Fylkeskommunen: Brakar skal inn i fylkeskommunen i løpet av juni, juli, august, og at prosessen akkurat har startet

Anbud og Prisvekst: Oppstart av et nytt anbud 1. juli, og Brakar har opplevd prisvekst som andre

FRAM MR FK:

Regnskap for 2024: Informerte om et merforbruk på 95 millioner kroner, hovedsakelig på grunn av inntektstap og indeksøkninger på buss, båt og ferge.

Innsparinger for 2025: De har innsparinger på totalt 16 millioner kroner knyttet til ruteproduksjon, administrative innsparinger på over 3 millioner kroner, og bestillingstransporten er tatt ut med 3 millioner kroner. De har fremskyndet innsparinger på 6 millioner kroner som skulle gjelde fra 2026, og disse gjelder fra 1. mars 2025. **Justering av Inntektsbudsjett:** inntektsbudsjettet for 2025 er justert, noe som gjør rapporteringen mer realistisk samt at de kan prisregulere takstene årlig i tråd med konsumprisindeksen, uten å gå politisk.

INNLANDSTRAFIKK: **Regnskap for 2024:** Innlandet hadde et mindreforbruk på 10 millioner kroner.

Budsjett for 2025: De har fått tilført midler for å dekke de 30 % dyrere kontraktene i Østerdalen, og har et budsjett i balanse.

Skoleskyss: Det er usikkerhet knyttet til skoleskyssen på grunn av endringer i skolestrukturen fra høsten, inkludert planlagte privatskoler. prognoser for økt

skoleskyss i forbindelse med nedleggelse av videregående skoler, og forventer at realiteten vil treffe dem på høsten.

Ingen Reduksjoner: Det er ingen endringer eller reduksjoner planlagt for 2025

KOLUMBUS:

Regnskap for 2024: Kolumbus hadde et negativt resultat på 82 millioner kroner, betydelig verre enn det budsjetterte underskuddet på 20 millioner kroner. Hovedårsakene var inntektssvikt, økte kostnader knyttet til jernbaneavtaler, og kostnader til digitalisering og sanntidssystemer. Fire hovedårsaker til inntektssvikten: overgang fra enkeltbilletter til periodebilletter, lavere priser på periodebilletter, tapte inntekter fra ny betalingsløsning, og økt sniking **Budsjett for 2025:** Kolumbus har et budsjett i balanse for 2025, med ingen store kostnadsoverskridelser på nye kontrakter før 2026 og 2027. Igangsettelse av et stort prosjekt for inndekning i forbindelse med de kommende anbudene, som inkluderer rutekutt og takstøkninger. Krevende politiske prosesser, med frister for bestilling av opsjoner innen august og fylkestingsmøter i juni.

RUTER:

Deltok ikke på møtet

SKYSS:

Regnskap for 2024: Skyss hadde et negativt resultat på 171 millioner kroner, hovedsakelig på grunn av kostnadsoverskridelser. **Budsjett for 2025:** Det er for tidlig å si mye om årets budsjett, men Skyss skal jobbe med kvartalsrapportering, prognoser og budsjettforslag for 2026 etter påske. **Inntekter:** Skyss hadde en ekstraordinær takstøkning i august 2024 for å få inn mer inntekter. Politikerne ønsker å bruke takst som virkemiddel for å holde prisene nede, og Skyss har en pott på 50 millioner knyttet til byvekstmidler for å holde billettene nede. **Bonusordninger:** Skyss skal innføre nye kriterier for bonusordninger i nye busskontrakter, inkludert insentiver for å redusere delte skift for sjåførere. **Båtutfordringer:** Skyss har hatt utfordringer med en stor rutepakke som de har ambisjoner om å elektrifisere, men har ikke fått støtte og har avlyst konkurransen flere ganger.

**SNELANDIA –
FINNMARK FK:**

Regnskap for 2024: Finnmark fylkeskommune hadde et negativt resultat på 110 millioner kroner, hvor halvparten var underskudd fra tidligere år. Hovedårsakene var indekser, økt båtproduksjon uten tilstrekkelig finansiering, og kostnader knyttet til forsinket ferdigstillelse av bussdepot.

2025 er siste år med nettokontrakt på sjøkontraktene, og dermed siste året med fordelingsmva. **Budsjett for 2025:** Finnmark ser lysere på 2025, da de forventer reduserte ekstrakostnader med ferdigstillelse av bussdepot.

Personalutfordringer: Finnmark har hatt flere oppsigelser på kollektivseksjonen, inkludert ruteplanleggere, og er for tiden underbemannet. Nye stillinger er utlyst, men realistisk sett vil de ikke være på plass før til høsten.

SVIPPER - TROMS FK: **Regnskap for 2024:** Troms fylkeskommune hadde et mindreforbruk på cirka 14,5 millioner kroner, delvis på grunn av en ekstra bevilgning på 20 millioner kroner i desember. Økte billettinntekter og gebyrinntekter, samt opprydding i salgskanaler, bidro også til det positive resultatet. **Budsjett for 2025:** Troms har fått økte rammer på 20 millioner kroner, samt en ekstra økning på 15 millioner kroner, som forventes å bidra til et balansert budsjett ved årets slutt. **Kostnadsøkninger:** Troms opplever kostnadsøkninger på alle kontrakter, med varierende prosentøkninger på buss, båt, skoleskyss og snik. **Kuttforslag for 2026:** Troms har fått mandat til å jobbe med kuttforslag for 2026 og videre inn i ny planperiode, med minimum 20 millioner kroner i kutt, og forslag på det dobbelte for å gi politikerne flere alternativer.

VESTFOLD FK:

Regnskap for 2024: Vestfold fylkeskommune hadde et lite merforbruk på 6-7 millioner kroner. Kostnadssiden var høyere enn forventet, men ekstra inntekter fra billettsalg og ubrukte midler bidro til å redusere underskuddet. **Budsjett for 2025:** Vestfold har fått pålegg om å øke inntektene, noe som har resultert i doblede billettpriser og rutekutt på rundt 10 millioner kroner. Det er estimert at de må kutte totalt 20 millioner kroner, med en kombinasjon av prisøkninger og ytterligere rutekutt. **Kontrakter:** De eksisterende kontraktene vil videreføres frem til juli 2026, med halvårseffekt på nye kontrakter i andre halvår av 2026 og helårseffekt i 2027. **Sikkerhet:** Det er stor politisk bekymring rundt sikkerhetsaspekter, spesielt knyttet til Kina, som krever mye arbeid og svar fra seksjonen. **Samarbeid med Telemark:** Torunn har kontakt med Telemark fylkeskommune og samarbeider med dem om Kostra og SSB

ØKT:

Regnskap for 2024: Østfold fylkeskommune hadde et mindreforbruk på cirka 20 millioner kroner, hovedsakelig på grunn av et forlik etter en stor bussbrann og høyere gebyrinntekter enn budsjettet. **Budsjett for 2025:** Østfold ligger på budsjett for 2025 etter et stort nedtrekk i driften i oktober for å tilpasse seg et nytt budsjett med 54 millioner kroner mindre enn tidligere. Inntektssiden ser foreløpig grei ut. **Skoleskyss:** Politikerne har fått opp øynene for økte. **Generell status:** Østfold ser ut til å gå ganske på budsjett i år. Kostnader knyttet til lukket skoleskyss med drosje, og det er fokus på å sette inn ressurser for å se om det er noe som kan gjøres der.

EVENTUELT

Årets lunsj til lunsj samling i Økonomiforum 20.-21. mai 2025 i Tønsberg

- Gå ikke glipp av årets fag- og nettverkssamling!
- **Meld deg først på via Checkin via denne lenken:** [Meld deg på Lunsj til lunsjmøtet her.](#)
- For overnatting kan dette bestilles og betales individuelt hos **Quality Hotel Tønsberg**, der vi har reservert værelser fra 19.-21. mai (to netter for de som trenger å reise dagen i forveien) eller 20.-21. mai. Merk.: Antall overnattinger justerer du manuelt i bestillingen, klikk på Dato. Vi har fått en pris på **kr. 1.450,-** per natt inkl. frokost.
- **Overnatting bestilles før 22. april 2025 via denne lenken:** [Overnatting Quality Hotel Tønsberg - Økonomiforum](#)

! Send gjerne fortløpende inn forslag til temaområder dere ønsker Økonomiforum skal fokusere på i 2025 til Elisabeth på elisabeth.helene.berge@kollektivtrafikk.no

Vel møtt til neste møte i Økonomiforum i Tønsberg 20.-21. mai 2025!